

ชื่อวิทยานิพนธ์ : กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้วิจัย : นายสุนันทกิจ เทียงเดช

ปริญญา : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง

: พระครูสังฆรักษ์เกียรติศักดิ์ กิตติปัญญา ดร.

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๙

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยมีดังนี้ คือ ๑) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและสภาพทั่วไปการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒) เพื่อศึกษาการบริหารและหลักพุทธธรรมสำหรับการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๓) เพื่อนำเสนอกกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ระเบียบวิธีวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมวิธี การวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน ๒๓ รูป/คน ด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่มีโครงสร้าง โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการพรรณนาความ และการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ๒๘๖ รูป/คน จากเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงินและบัญชี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขต ๑๐ แห่ง วิทยาลัยสงฆ์ ๑๒ แห่ง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

๑. สภาพปัญหาและสภาพทั่วไปของการบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชี ด้านการวางแผน แผนงบประมาณประจำปีออกไม่ทันต่อการบริหารจัดการ ทำให้ส่วนงานต่าง ๆ ไม่สามารถมีแผนงบประมาณที่ชัดเจน รายรับและงบประมาณมาจากหลายแหล่ง ขาดการวางแผนด้านการเงินและบัญชีด้านการจัดองค์กร เป็นองค์กรขนาดใหญ่มีหน่วยงานทั้งในกลางและส่วนภูมิภาคจำนวนมาก โครงสร้างบุคลากรบุคลากรเฉพาะทางไม่สอดคล้องกัน และด้านบุคลากร สายงานปฏิบัติการวิชาชีพด้านการเงินและบัญชี ยังไม่เพียงพอต่อการบริหาร บุคลากรในสายงานที่จำเป็นขาดแคลน ด้านการอำนวยการ ปัญหาการประชาสัมพันธ์และสื่อสาร การจัดระบบเอกสาร ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทำให้มีปัญหาในการประสานงานและการเผยแพร่ข้อมูล ด้านการกำกับดูแล การจัดทำและรายงานผลทางด้านการเงินและบัญชีล่าช้าไม่เป็นไปตามกำหนดเวลา

๒. การบูรณาการหลักพุทธธรรมในการบริหารความเสี่ยงโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า การบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตามหลักอปริหานิยธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาโดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ข้อที่บุคลากรเห็นว่าสามารถลดความเสี่ยงได้มากที่สุด ถ้าหากปฏิบัติ คือ “การติดตามให้เป็นไปตามกฎ กติกา” รองลงมาได้แก่ข้อที่ว่า “การยอมรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง” และ “การเคารพ กฎ ระเบียบ” ตามลำดับ

๓. การนำเสนอกลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงด้านการเงินและบัญชีของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ความเสี่ยงเป็นภารกิจที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ผู้ปฏิบัติถึงระดับผู้บริหาร ที่ต้องร่วมกันในการสืบหาสาเหตุ ปัจจัยเสี่ยง แนวทางป้องกันการควบคุม ร่วมกันทุกกระบวนการทำงาน ตามกลยุทธ์ที่ได้ ดังนี้

การประชุม อธิบายได้ว่า เป็นกลยุทธ์การจัดกิจกรรม เพื่อการวางแผนทางการเงินและบัญชี ที่คณะทำงานต้องร่วมกัน ศึกษาสาเหตุ ควบคุมปัจจัยเสี่ยง และกำกับดูแลติดตามกิจกรรมทางการเงินและบัญชี เพื่อควบคุมให้เป็นไปตามนโยบายหน่วยงาน และทันต่อการปิดงบประมาณประจำปี

การสร้างความสัมพันธ์ อธิบายได้ว่า เป็นกลยุทธ์การสร้างความร่วมมือ โดยมีคณะปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่/บุคลากร ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงินและบัญชี ที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงินและบัญชี ต้องร่วมกันวางแผนเพื่อลดความเสี่ยง

การปฏิบัติตามกฎระเบียบ อธิบายได้ว่า เป็นกลยุทธ์การติดตามการเบิก-จ่าย ตามระยะเวลาของแผนงาน/กิจกรรม/โครงการ การรายงานผลความก้าวหน้าเป็นระยะ เช่น รายเดือน รอบ ๓ เดือน ๔ เดือน ๖ เดือน ๑ ปี

การยอมรับหน่วยงานอื่น อธิบายได้ว่า เป็นกลยุทธ์การสร้างระบบเครือข่ายในการทำงานด้านการเงินและบัญชี ทั้งภายในและภายนอกเข้ามาตรวจสอบและติดตาม

การเคารพ กฎระเบียบ อธิบายได้ว่า เป็นกลยุทธ์การจัดองค์กร ต้องมีหน่วยงานบริหารความเสี่ยงภายในให้ทุกส่วนงานปฏิบัติตามกฎระเบียบในการกำกับดูแลความเสี่ยง

การปฏิบัติตามนโยบาย อธิบายได้ว่า เป็นกลยุทธ์ในการปรับโครงสร้างองค์กร ให้รองรับและสอดคล้องการปฏิบัติตามนโยบายของหน่วยงาน การบริหารความเสี่ยง ให้เป็นไปตามนโยบายหน่วยงาน

การติดตาม อธิบายได้ว่า เป็นกลยุทธ์ในการรวบรวมหลักเอกสารและหลักฐาน การวางระบบเอกสาร ทางการเงินและบัญชีเกี่ยวกับการรับ การเบิก จ่าย จัดเอกสารข้อตกลงจัดซื้อ-จัดจ้าง สัญญาต่าง ๆ มีหลักเกณฑ์ เงื่อนไข แนวทางการปฏิบัติมาตรฐานเดียวกัน โดยส่วนกลางกำหนดการลงพื้นที่ทำ Workshop

Dissertation Title : Strategy of Risk Management of Financial and Accounting of Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Researcher : Mr. Sunantakij Teangdej

Degree : Doctor of Philosophy (Public Administration)

Thesis Supervisory Committee:

: Prof.Dr.Boonton Dockthaisong, B.A.,M.A., Ph.D.(Leadership)

: Phrakhrusangharakkiettsak Kittipaño, B.A.(1st Class), M.A, D.P.A.

Date of Graduation: March 25, 2016

ABSTRACT

Objectives of this research were: 1. to study the problem and the general condition of risk management strategy of finance and accounting at the University of Mahachulalongkornrajavidyalaya University. 2. To study Buddhism related to risk management strategy of finance and accounting of Mahachulalongkornrajavidyalaya University and 3. To propose the strategy for risk management of financial accounting of the Mahachulalongkornrajavidyalaya University.

Methodology was the mixed methods: The qualitative research collected data from 23 key informants, purposefully selected, with the structured in-depth-interview, by face-to-face-interviewing. Data were analyzed by descriptive interpretation. The quantitative research collected data from 286 samples who were Financial staff of Financial and Accounting Division of Mahachulalongkornrajavidyalaya University head quarter and 10 campuses and 12 Buddhist Colleges with questionnaires and analyzed data by descriptive statistics; frequency, percentile, mean and standard deviation, SD.

Findings were as follows:

General conditions and problems of risk management of Financial and Accounting were that: Planning; Annual budget planning was completed in due time causing delay in administration. Budget plan was clear. Incomes came from many sources. Financial and Accounting plan was not clear. Organizing; Since this institution is the big organization with many departments, both at the center and regional institutes. Specific personnel structure was not cohesive. Financial and accounting staff with professional skills and also the necessary staff were limited. Directing; there were problems of public relation and communication. Documentation of data was not in one standard and system causing problems of coordination and information dissemination. Controlling; financial and accounting report was so slow, not in due time.

Buddhist principles integration with the risk management of Financial and Accounting was at high level. Considering the Buddhist principles, Apparihaniyadhamma, integration with the risk management of Financial and Accounting of Mahachulalongkornrajavidyalaya University by overall was at high level. Considering from each aspect from high to low were that the operation that could reduce the risk of Financial and Accounting management was to “follow the rule and regulations”. Secondly was’ acceptance of the related department” and the last was “respecting rules and regulations” respectively.

Presentation of strategy of risk management of Finance and Accounting of Mahachulalongkornrajavidyalaya University was that risk is the mission of all parties involved, from the staff to the executive level, jointly investigating the risk factors, preventing and controlling at all working processes. The strategies were as follows:

Meeting: the strategic activity for financial and accounting planning that the working group had to jointly work to study the cause and risk factors, to monitor activities of financial and accounting management, and to control the management to fit to the organizational policy and to close the budget in due time

Unity Creation: the strategic partnership that working group, personnel and staff of Financial and Accounting had to work together and jointly plan to reduce the risk.

Compliance with the rules and regulations: the strategic expenditure that each department, plan, project had to report the budget condition regularly in 3, 4 or 6 months or 1 year.

Acceptance of other related department: the strategy to create networks of finance and accounting, both from inside and outside for monitoring and auditing.

Respecting of the rules and regulations: the strategy of organization. Each organization must have an internal risk management unit within all segments to enforce the rules and regulations of the risk control.

Compliance with the policy: the strategy for reorganizing the organization to support the policy implementation of the organization and the risk management in line with the agency policy.

Monitoring: the strategy for collecting documents and evidences, systemizing the Finance and Accounting for receiving and paying of the purchase agreement. Procurement, contracts must be in one standard. The central Office was to schedule to host workshops for Finance and Accounting standard and procedure system.